

1.Uvod

Rimovana i kićena proza se ne pojavljuju odjednom u X veku, već se uvlače kao stilski ukras kod pisaca iz IX veka.

Prvi trijumfi kićene proze ostvareni su u epistolografiji. U X veku se pored kićene proze pojavljuje i rod makama koji označava vrhunac arapske umetničke proze, a koji su podržavale i druge srednjovekovne književnosti, kao što su jevrejska i sirijska.

Makama (u množini makamat) jeste crtica, mala scena ili epizoda koja je prvobitno bila realistička, a koja je ispričana u rimovanoj prozi.

Kao osnivač tog književnog roda smatra se filolog i književnik Ibn Dureid čiji su hadisi odnosno pripovetke koje su sačuvane u delu Amali El-Kalija – obradivane u novom stilu epizode iz beduinskog života.

Jedan od najpoznatijih sastavljača makama, Ahmad Husein al-Hamadhani je upotrebljavao ovaj stil kao sredstvo za iskazivanje anegdota. Zbog načina pripovedanja njegovim delima je dat naziv makame (jednina makama što znači mesto stajanja odnosno mesto pripovedanja ili pričanja) i od tada ova književna vrsta nosi gore pomenuti naziv.

2.Ahmad Husein al- Hamadhani

On je takodje bio poznat kao Badi Uz-Zaman.

Hamadhani je rođen u Hamedan, gde se i obrazovao, drevni glavni grad Persijanaca, poznatiji u antičkim vremenima kao Ektabana, što je sada Iran. Godine 990-te je otišao u Jurjan, gde je proveo dve godine, zatim prešao u Nishapur, gde se suprostavljao i nadmašivao sa učenim čovekom po imenu Havarizmi. Posle putovanja kroz Horosan i Sistan, konačno se smestio u Herat pod zaštitom vezira Mahmuda, Gaznevidskog sultana. Tamo je umro u svojoj četrdesetoj godini. Bio je čuven po prepoznatljivom pamćenju i tečnosti govora, kao i čistoti njegovog jezika. Bio je jedan od prvih koji je obnovio rimovanu prozu, i u pismima i u makamama.

Od četiri stotine makama koje mu se prepisuju, do nas je stiglo samo pedesetak.

Hamadhanijeve makame su obično kratki sastavi u kojima jedan ravi ili pripovedač, Isa ibn Hisam, priča jednu epizodu koja mu se desila, a u kojoj je u najvećem broju slučajeva, glavni junak neka vrsta prosjaka prevaranata, Abu-l-Feth el-Iskenderi.

Postoje i druge u kojima su Abu-l-Feth ne pojavljuje, ili se pojavljuje u posebnim okolnostima.

Ova struktura nije do kraja sprovedena u svim anegdotama, pošto se u par slučajeva i protagonist javlja sam kao narator, a negde gotovo da ga i nema. Pojavljuje se tek na kraju priče i upravo onda kada svi očekuju neki razvoj fabule anegdota se završava. To je jedan od osnovnih razloga zbog čega se donekle sumnja u originalnost ovih spisa koje mi danas posedujemo, Pojedini stručnjaci smatraju da je postojalo još anegdota, drugi pak misle da neke nisu dovršene i ispričane do kraja.

Jednom je mladić, drugi put u dubokoj starosti, na jednom mestu slabe konstitucije, mršav i bolešljiv, a na drugom pak u punoj snazi. Koliko god da je al Hamadhanijev glavni junak promenljivih fizičkih osobina, toliko su s druge strane jasno naglašene njegove psihičke osobine i mentalni karakter. Najočiglednija osobina mu je svakako bistar, vispren um, rečitost i duhovitost u odgovorima. Nemoguće ga je nadmašiti ili nadmudriti. Možda zbog toga S. Grozdanić u svom radu Na horizontima arapske književnosti kaže kako je makama „najdemokratskiji vid arapske umjetničke književnosti“ jer el Isfahani je pre svega čovek iz naroda.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com